

Dějiny venkova

v českých zemích 18. – 20. století

Historiografie, metody, problémy

13. – 14. června 2014

v Muzeu východních Čech v Hradci Králové

PÁTEK 13. června 2014

8.30

Prezentace účastníků

9.30

Úvodní slovo

(Nad'a Machková, Blanka Rašticová, Jiří Šouša)

I. HISTORIOGRAFIE DĚJIN VENKOVA V ČESKÝCH ZEMÍCH

(moderátor Eduard Kubů)

9.40 – 10.00

Jaroslav Čechura

Staré a nové v agraristice raného novověku - česká reflexe

10.00 – 10.20

Eduard Maur

Přínos české historické demografie po roce 1989 k dějinám českého venkova, zejména v raném novověku

10.20 – 10.40

Josef Grulich

Možnosti studia migrací a mobility venkovského obyvatelstva (16.-19. století)

10.40 – 10.55

Diskuze

10.55 – 11.15

Bronislav Chocholáč

Moravský venkov v raném novověku. Čtvrtstoletí bádání a jeho perspektivy

11.15 – 11.35

Roman Pazderský

Paradigmatické proměny českého agrárního dějepisectví od počátků k dnešku

11.35 – 11.55

Jiřina Juněcová

Agrární historiografie v období I. československé republiky

11.55 – 12.10

Diskuze

12.10–13.00

Přestávka na oběd

I. HISTORIOGRAFIE DĚJIN VENKOVA V ČESKÝCH ZEMÍCH – pokračování

(moderátor Eduard Maur)

13.00 – 13.15

Eduard Kubů, Jiří Šouša

Historiografie německého agrarismu v českých zemích (1848–1918)

13.15 – 13.30

Barbora Štolleová

Historiografie zemědělství českých zemí v éře nacistické okupace

13.30 – 13.45

Jana Burešová

Kolektivizace zemědělství v české historiografii

13.45 – 14.00

Zdeněk Pátek

Venkov padesátých a šedesátých let pohledem sociologie. Rurální sociologie v padesátých a šedesátých létech

14.00 – 14.15

Diskuze

14.15 – 14.30

Jiří Woitsch

Etnografické studium tradičního zemědělství na Šumavě: Mezi česko-německým nacionalismem a evropskou komparací

14.30 – 14.45

Jiří Škabrada

Poznávání lidové architektury – vývoj, současné možnosti a problémy

PÁTEK 13. června 2014

14.45 – 15.00

Kristýna Kaucká

Šlechtický velkostatek let 1848–1948
v československé historiografii

15.00 – 15.15

Jitka Balcarová

Venkov: pramen národní obrody. Německé spolky
a nacionalizace venkova v českých zemích

15.15 – 15.30

Diskuze

15.30 – 15.50

Přestávka na kávu

II. METODY A PROBLÉMY DĚJIN VENKOVA

(moderátor Jaroslav Čechura)

15.50 – 16.10

Pavel Pumpr

Dějiny venkovských poddaných jako dějiny
venkovských farníků? Poznámky k životu
obyvatel farností na panství Třeboň
na přelomu 17. a 18. století

16.10 – 16.30

Veronika Středová

Strukturalismus jako výkladový princip pro poznání
dějin venkova v české historiografii 20. století

16.30 – 16.45

Milan Řepa

Francouzská inspirace: Venkov a jeho modernizace
jako téma soudobé francouzské historiografie

16.45 – 17.00

Diskuze

17.00 – 17.15

Jaroslav Krameš

Zemědělství v českém ekonomickém myšlení

17.15 – 17.30

Vojtěch Pojar

Agrární pojišťovnictví jako historiografický problém

17.30 – 17.45

Ivana Šrámková

Mikrohistorie na příkladu vyškovského německého
jazykového ostrůvku

17.35 – 17.50

Diskuze

17.50 – 18.05

Alexandra Šikulová

Život venkovského lidu pohledem historické
demografie. Vývoj přirozené měny na základě
anonymní excerptce dat z matrik

18.05 – 18.20

Josef Šrámek

Venkov za prusko-rakouské války roku 1866:
Venkovské, vojenské nebo sociální dějiny?

18.20 – 18.35

Jaromír Mrňka

Svéhlaví aktéři a (bez)mocná diktatura. Dějiny
každodennosti a výzkum mentalit zemědělského
obyvatelstva na příkladu kolektivizace v pohraničí
českých zemí

18.35

Diskuze

19.30

Pokračování diskuze na neformálním fóru
společenského večera

SOBOTA 14. června 2014

III. PRAMENY, ARCHIVY, MUZEA A KNIHOVNY K DĚJINÁM VENKOVA V ČESKÝCH ZEMÍCH

(moderátorka Jana Burešová)

8.30 – 8.45

Zdeněk Tempír

Dějiny zemědělství a potravinářství v českých zemích. Otázky - problémy - muzea

8.45 – 9.05

Jan Pohunek

Problémy muzejní prezentace všedního života na venkově

9.05 – 9.25

Pavel Dufek

Fondy Národního archivu a možnosti jejich využití pro zkoumání dějin venkova v letech 1918 až 1992

9.25 – 9.40

Helena Pochobradská

Prameny k dějinám venkova ukryté ve fondech státních statků (na příkladu východních Čech)

9.40 – 9.55

Diskuze

9.55 – 10.10

Marek Krejčí

Prosazení architektury venkova jako předmětu památkové péče

10.10 – 10.25

Jaroslav Čmejrek, Jan Čopík

Český venkov pohledem obecních a rodinných kronik

10.25 – 10.40

Miroslav Svoboda

Poznání dějin venkova z lidových kronik přelomu 18. a 19. století

10.40 – 10.55

Diskuze

10.55 – 11.15

Přestávka na kávu

III. PRAMENY, ARCHIVY, MUZEA, KNIHOVNY K DĚJINÁM VENKOVA V ČESKÝCH ZEMÍCH

– pokračování

(moderátor Jiří Šouša)

11.15 – 11.30

Tereza Siglová

Dluhy a zadlužení poddanského obyvatelstva na příkladu pardubického panství v 16. a 17. století

11.30 – 11.45

Jaroslav Dibelka

Využití pramenů trestněprávní provenience v bádání o dějinách venkova v raném novověku na příkladu panství Třeboň

11.45 – 12.00

Kamila Svobodová

Možnosti využití vceňovacích operátů stabilního katastru pro dějiny zemědělství

12.00 – 12.15

Ondřej Slačálek

Metly venkova? Obraz Žida a cikána v agrárnickém tisku třicátých let 20. století

12.15 – 12.30

Diskuze

IV. TÉMATA DĚJIN VENKOVA A VENKOVSKÉHO LIDU

(moderátor Jaroslav Čmejrek)

12.30 – 12.45

Martin Javor

Návrh brněnských slobodomurárov na zlepšení moravského polnohospodářství z roku 1789

12.45 – 13.00

Markéta Skořepová

Ovdovění a osiření - opomíjená témata dějin českého venkova

SOBOTA 14. června 2014

13.00 – 13.10

Zbyněk Sturz

Venkov a velká válka na příkladu Znojemska v letech 1914-1918

13.10 – 13.20

Richard F. Vlasák

Přestupové hnutí na venkově. Spor o duši sedláka se vznikem republiky

13.20 – 13.30

Diskuze

13.30 – 14.30

Přestávka na oběd

IV. TÉMATA DĚJIN VENKOVA A VENKOVSKÉHO

LIDU – pokračování

(moderátor Milan Řepa)

14.30 – 14.40

František Sáček

Selská jízda - historie a současnost

14.40 – 14.50

Lukáš Kopecký

Sedlák-okresní starosta-zemský poslanec. Hájení zájmů venkova a modernizace zemědělství na příkladu Václava Kropáčka

14.50 – 15.00

Patrik Derfiňák, Ing. Jan Křížek

český poľnohospodársky odborník na východnom Slovensku

15.00 – 15.10

Zdeněk Duda

Buben výstavby socialismu. Místní rozhlas v letech 1949-1950 pohledem Osvětové práce

15.10 – 15.20

Diskuze

15.20 – 15.30

Ladislav Čepička

Šumavské proměny. Od spletení národů k Usmíření. Šumavský venkov ve druhé polovině 20. století

15.30 – 15.40

Pavel Panoch

Nejslavnější mučedník Kristův (O. F. de Waldt) na východočeském venkově. In margine náboženských dějin 17.-18. století a jejich umělecké reflexe

15.40 – 15.50

Diskuze

15.50

Závěr konference

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Eliščino nábřeží 465, 500 01 Hradec Králové

tel.: +420 495 512 391

e-mail: info@muzeumhk.cz

www.muzeumhk.cz

